

I කොටස

1. ක්‍රි.ව. 1505 සිට 1948 දක්වා
2. පෘතුගීසි, ලන්දේසි, බ්‍රිතාන්‍ය
3. සම්ප්‍රදායික ආර්ථිකයේ සිට වාණිජ කෘෂිකර්මයට මාරුවීම
4. කොල්ඛසක් සම්මේලනය (1833), බොනමෝර් වයවස්ථාව (1924)
5. සර්වජන ජන්දය මත පදනම් වූ ප්‍රථම ව්‍යවස්ථායක මන්ත්‍රී මණ්ඩලය හඳුන්වාදීම
6. ජේම්ස් දාල්ට්‍යේස්, සී.බලිලිච්.බලිලිච්. කන්නන්ගර
7. මිගෙට්ටුවත්තේ ගුණානත්ද හිමි, වලිවිට සරණ්කර හිමි
8. නේ, රබර්, කොජරා, කොකේ'
9. 1931
10. නැවීන අධ්‍යාපන පද්ධතියක් හඳුන්වාදීම, අධ්‍යාපනයේ ප්‍රවලිත වීම
11. සම්ප්‍රදායික කුමුරුවගාවන් පසුබැම, ඉඩම් හිමිකම් නැතිවීම
12. සිංහල හා දෙමලු සාහිත්‍යයේ නව ආකාරයන් හඳුන්වාදීම

II කොටස (ප්‍රශ්න 13, 14, 15, 17)

13(අ)

ශ්‍රී ලංකාවේ පුනරුදය යනු යටත් විජීත යුගයේදී (ක්‍රි.ව. 1505-1948) සිදු වූ සමාජ, ආර්ථික, අධ්‍යාපනික හා සංස්කෘතික වෙනස්කම් සමුහයකි. මෙය බවහිර බලපෑම් සමඟ සම්ප්‍රදායික අගයන් ඒකාබද්ධ කරමින් සිදු වූ සංකුමණික අවධියකි.

14(අ)

බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජීත පාලනය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ මධ්‍යම පාලන ඒකක ඒකාබද්ධ කිරීම කොල්ඛසක් සම්මේලනය (1833) හරහා ආරම්භ විය. මහනුවර රාජධානිය අල්ලා ගැනීමෙන් (1815) පසුව, සමස්ත දිවයිනම එක්සත් පාලනයක් යටතට ගැනීමට බ්‍රිතාන්‍යයන් කටයුතු කළහ. පළාත් තුනකට (බවහිර, දකුණු, උතුරු විභාග කර එක් මධ්‍යම පරිපාලනයක් ස්ථාපිත කරන ලදී.

14(ආ)

1931 මැක්බොම් වයවස්ථාව ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම සැබෑ ලේකම් ආණ්ඩුකුමය හඳුන්වා

දුන්නේය. විශේෂත්වය වූයේ සර්වජන ජන්දය මත පදනම් වූ ප්‍රථම ව්‍යවස්ථායක මත්තී මණ්ඩලය නිර්මාණය කිරීමයි. මෙමගින් ප්‍රාදේශීය ආණ්ඩු සංකල්පය හඳුන්වාදුන් අතර, රජයේ විධායක, ව්‍යවස්ථාදායක හා අධිකරණ අංශ වෙන් කිරීමේ මූලධර්මය අනුගමනය කරන ලදී.

15(අ)

ප්‍රනරුදු යුගයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථිකයේ සිදු වූ මූලික වෙනස්කම් නම්:

1. සම්පූද්‍යායික ගොවිතැනේ සිට වාණිජ කාමිකර්මයට මාරුවීම
2. තේ, රබර්, කොජ්රා වැනි නිෂ්පාදන අපනයනය කිරීම
3. මුදල් ආර්ථිකය හඳුන්වාදීම සහ බැංකු පද්ධතිය ඇති කිරීම
4. රේල් පථ හා මාර්ග සංවර්ධනය තුළින් ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රය වර්ධනය වීම

15(ආ)

තේ වගාවේ බලපෑම්:

ආර්ථිකයට: විදේශ මුදල් ආදායම වැඩි විය. රකියා අවස්ථා ස්ථාපිත විය.

සමාජයට: දක්ෂ ඉන්දියානු කමිකරුවන් ගෙන්වීම සිදු විය. සමාජ ස්ථාරගත කිරීම වැඩි විය.

පරිසරයට: වන විනාශය වැඩි විය. ජෛව විවිධත්වය අඩු විය. පස අවනතියට පත් විය.

17(අ)

විසිවන ගනවර්ෂයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික වාදී වින්තනය ඇති වීමට මූලික වූ සාධක:

1. බවහිර අධ්‍යාපනය ලැබූ ප්‍රඛ්‍යාධ පන්තියක් ඇති වීම
2. බෙඟද්ධ ප්‍රනරුදුය හරහා සංස්කෘතික හා ආගමික අධිශ්චානය වර්ධනය වීම
3. යටත් විජ්‍යතා ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිවලට එරෙහි අතිරේක අවනත බව
4. මුද්‍රිත මාධ්‍ය හා ග්‍රන්ථ නිෂ්පාදනය වැඩි වීම
5. අන්තර්ජාතික ජාතිකවාදී වලනවල බලපෑම

17(ආ)

නිඡහස් අරගලයේ ප්‍රධාන අවස්ථා හා සංවිධාන:

අවස්ථා: 1915 කුරුලේල, 1931 මැක්බොම් වයවස්ථාව, දොන් සිමොන් කොමිසම (1927), දෙවන ලෝක යුද්ධයේන් පසු ප්‍රබල වූ අරගලය

සංවිධාන: ලංකා ජාතික කොන්ග්‍රසය, ලංකා සම සමාජ පක්ෂය, බෙඟද්ධ මහා මණ්ඩලය, ස්වරාජ්‍ය පක්ෂය